

FONS FOTOGRAFIA UNAL

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 CRDI (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge) de l'AMG (Arxiu Municipal de Girona)
- 1.2 Fons Fotografia Unal
- 1.3 1864 - 1983 (predomina segle XX)
- 1.4 Fons
- 1.5 198.027 fotografies

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 El fons ha estat generat per tres generacions de fotògrafs.
- 2.2 Els Unal establiren galeria fotogràfica en diferents moments a Girona, Figueres, Barcelona i Molins de Rei. El fundador d'aquesta dinastia va ser Amis Unal d'Ala (Barcelona 1843, Girona 1913) que s'establí a Figueres el 1864 com a operador de la sucursal de la "Fotografía Española de Barcelona". Arribà a Girona el 1866 i compartí galeria amb Tomàs Marca fins el 1870, en un establiment situat a l'interior de l'illa de cases formada pels carrers Nord (per on s'entrava), Anselm Clavé, Gran Via i plaça de Sant Agustí. El 1877 va fixar el seu estudi a Girona, al terrat del núm. 8 del carrer Abeuradors. Més endavant, i ja ajudat pels seus nebots Octavi i Emili Unal i Ricoma, es traslladà al núm. 7 de la plaça constitució (actual plaça del Vi). El 1920, Emili s'independitzà i s'establí al número 12 del carrer Ciutadans amb el nom de "Fotografia Ideal", fins que cinc anys més tard, el 1925, es traslladà i obrí galeria a Molins de Rei, on tingué continuïtat en els successors fins als anys 80.
A Octavi Unal l'ajudaren els seus fills Octavi, que restà a Girona i continuà el negoci fins el 1983, i Isidre Unal i Anhelergues que continuà l'activitat a la galeria de Figueres fins a la seva mort el 1943. Després de la mort d'Isidre l'establiment figuerenc passà a mans del fotògraf Melitó Casas (Meli).
- 2.3 1864-1983.
- 2.4 Fins l'any 1983, quan l'Ajuntament de Girona rebé la donació dels fons, el material es trobava entre la galeria de la plaça del Vi i al terrat on hi havia hagut l'estudi del carrer Abeuradors.
- 2.5 Donació del senyor Octavi Unal Anhelergues, efectuada el 1983.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons està format per 378 fotografies en positiu (en blanc i negre i en suport paper) i 197.649 en negatiu (148.641 en b/n i 49.008 en color, en suport plàstic i vidre). La majoria corresponen a retrats d'estudi i reportatges de casaments. El fons conté imatges pròpies d'una galeria fotogràfica (retrats individuals, familiars i de grups), a més d'imatges sobre la ciutat de Girona i d'altres poblacions de les comarques gironines.
- 3.2 S'ha procedit a una avaluació i tria dels contenidors originals de les fotografies.
- 3.3 No es preveuen ingressos addicionals al fons.
- 3.4 Un cop ingressat a l'Arxiu Municipal es procedí a la seva reinstal·lació en caps de arxius convencionals intentant restablir l'ordre correlatiu de registre. L'any 1997 s'iniciaren els treballs d'identificació dels procediments i suports de tot el fons, que comportà la reubicació per formats i suports, mantenint la referència de registre, i la seva quantificació exacta. El fons està organitzat segons el contingut icònic, format i suport de les fotografies. Entre les anys 2002 i 2003 s'ha instal·lat el fons en materials de conservació i s'ha creat la base de dades on es relacionen els registres de les fotografies amb els llibres de registre de la galeria.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 Es tracta de documentació privada.
- 4.2 El seu accés és lliure. Tanmateix, Les imatges d'àmbit privat (bàsicament els retrats) estan protegides per la legislació i només es permet la seva reproducció als interessats i als seus hereus, prèvia acreditació, o sota la seva autorització durant els terminis previstos legalment.

- 4.3 L'Ajuntament de Girona en deté tots els drets d'explotació d'acord amb el conveni de donació i els terminis que estableix la legislació n'autoritza la reproducció sota les condicions establertes en cada cas pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge.
- 4.4 Documents fotogràfics.
- 4.5 De 30.475 plaques de vidre: 12 estan trencades i 50 tenen danys per humitat; la resta presenta una bona conservació.
- 4.6 Existeixen llibres de registre d'uns anys concrets, per tant, només una part del fons estava mínimament registrada.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.1 Els originals es troben al CRDI (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge) de l'Arxiu Municipal de Girona.
- 5.2 No existeixen còpies.
- 5.3 Existeixen 25 llibres de registre dels anys 1923 a 1983, en els quals els clients apareixen per ordre alfabètic i que permet un mínim accés a les imatges. Actualment s'està procedint a la seva informatització. A més dels llibres de registre esmentats, es conserven les matrius dels talonaris de comanda que es lliurava al client, on apareix la data, els cognoms i a vegades la població, i també un quadern de notes de final de segle passat o principi d'aquest sobre procediments fotogràfics i altres fórmules casolanes.
- 5.4 Hi ha uns centenars de negatius en placa de vidre a l'Arxiu Emili Massanas i Burset de la Diputació de Girona. Integrat al Museu d'Història de la Ciutat de Girona i procedent de la mateixa donació, hi ha material fotogràfic divers, d'entre el qual destaquem càmeres, ampliadores, suports, xassís, objectius, làmpades, etc.
- 5.5 *Bibliografia:*
 - Joan BOADAS i RASET; Lluís-Esteve CASELLAS i SERRA; Teresa GARCIA ... [et al.], *Girona: guia de fons en imatge*, (Guies urbanes; 9). Girona: Ajuntament de Girona. Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI), 1999, p. 28-30.
 - Dolors GRAU i FERRANDO, *Un diccionari de fotògrafs. Una eina per a la datació de les imatges*. Treball del Màster d'Arxivística 1994-1995, Girona, p. 113-115.
 - Emili MASSANAS, "Els "retratistes", cronistes fotogràfics d'una època" a *Revista de Girona*, núm. 131 (novembre-desembre 1988), p. 16-17.
 - Papers d'Informació Municipal, núm. 24 (gener 1984)*. Ajuntament de Girona.
 - Unal: 120 anys de fotografia*, Ajuntament de Girona, Col·lecció Girona en imatges 5, 1986.

6 ÀREA DE NOTES

- 6.1 A partir dels llibres de registre sabem que de l'any 1923 a 1964 la numeració correlativa anava del 17.361 al 101.842, i que el 1965 la numeració tornà a començar a l'1, arribant l'any 1983 al registre 45.068.
Així mateix, cal remarcar que un mateix registre pot fer referència a més d'una imatge, ja que sovint es tracta de reportatges.